

سبک فرزند پروری

دانش و مهارت خود را برای تربیت بچه‌ها به روز کنیم

دیگر دوره مچ گیری فرزندان گذشته است!

مرضیه بامیری
امروز تربیت و پر خورده با فرزندان نیاز به مهارت‌ها و تخصصی دارد که زمین تا آسمان با گذشته فرق دارد. شما اگر می‌خواهی اینستاگرام فرزندت را چک کنی، اگر می‌خواهی پیام‌های پاک شده‌اش را نامحسوس بخوانی یا غیر مستقیم دوستانش را از طریق فضای مجازی بشناسی اول باید قوانین اولیه این دنیای بزرگ را یاد بگیری. اگر می‌خواهی او را از دنیای مواد مخدر دور کنی باید اطلاعات خود را در حوزه خاصی مواد مخدر بالا بگیری و انواع مواد را برای رویارویی احتمالی با آن خوب بشناسی. برای اینکه بتوانی مشکلات روز را با راه‌های درست و کارشناسی شده حل کنی باید اول دانشت را بالا بگیری. فیلم‌های آموزشی زیادی بیننی و کتاب‌های تربیتی زیادی بخوانی، باید در دنیای کودک یا نوجوان خودت حل بشوی تا بتوانی به او کمک کنی. الان وقت آن است که برای رصد کردن تربیت فرزندان فضای مجازی را خیلی خوب بشناسیم. لازم است اطلاعات خود را ارتقا دهیم و دانش خود را در اختیارشان بگذاریم. اگر یکی دو بار برای آنها یک پدر و مادر سستی باشیم که در مورد مسائل روز اطلاعی ندارند، کم کم دورمان را یک خط قرمز می‌کشند و ما را در محدوده همان آشیب‌خانه نگه می‌دارند. تا دیر نشده دانش و آگاهی خودمان را به روز کنیم.

در محدوده آشیب‌خانه در جاز نیم

امروز چیزی که برای تربیت فرزند خیلی ضروری است داشتن تخصص است، مثل برنامه‌شاد که یک شوک تکنولوژی برای والدین بود و آنها را آوا داشت در مدت کوتاهی وارد این عرصه شدند و تخصص‌های اولیه فناوری گوش‌ی هوشمند را یاد بگیرند. زمان قبل نهایت کاری که لازم بود با گوشی انجام شود برقراری تماس بود ولی حالا یک پدر و مادر آگاه برای رصد کردن تربیت فرزندش لازم است سواد رسانه را افزایش دهد و هر روز اطلاعاتش را به روز کند. دیگر نمی‌شود مثل مادرهای خوب مسئول بخت و پز و سپر کردن شکمشان باشیم و آنها را به حال خودشان رها کنیم. نمی‌شود در مواجهه با تکنولوژی بگوییم این کارها از ما گذشته است. اتفاقاً الان وقتش است که برای رصد کردن تربیت فرزندان فضای مجازی را بشناسیم. لازم است اطلاعات خود را از تقا دهیم و دانش خود را در اختیارشان بگذاریم. اگر یکی دو بار برای آنها یک پدر و مادر سستی باشیم که در مورد مسائل روز اطلاعی ندارند، کم کم دورمان را یک خط قرمز می‌کشند و ما را در محدوده همان آشیب‌خانه نگه می‌دارند. شما اگر می‌خواهی اینستاگرام فرزندت را چک کنی، اگر می‌خواهی پیام‌های پاک شده‌اش را نامحسوس بخوانی یا غیرمستقیم دوستانش را از طریق فضای

حال دیدن فیلم‌های نامناسب می‌گیرند. بدنشان گُر می‌گیرد و در یک حرکت گاهی سیلی محکمی توی گوشش می‌خوابانند. فکر می‌کنند کار درستی انجام داده‌اند و او را در لحظه تنبیه و متوجه اشتباهش کرده‌اند، در حالی که قافیه را باخته و برای همیشه این حرمت را شکسته‌اند. با این شیوه مچ‌گیری واقعاً آنها را با ترسی که دمام در سرشان است روبه‌رو کرده‌ایم و حالا دیگر چیزی برای از دست دادن ندارند. بار دوم اگر می‌کنید پدر یک سیلی توی گوش پسرش می‌خواباند و او برای مدتی روی نگاه کردن به چشم پدر را نداشت. یا ترک می‌کشد یا محبت و احترام را در خانه از دست می‌داد ولی حالا اوضاع فرق می‌کند. نمی‌شود به بچه‌ها گفت بالای چشمشان ابروست. طاقشان کم است. در چشم‌ت زل می‌زنند و آگاهانه روی می‌ایستند. پس برای گفت‌وگو با آنها باید از راهش وارد شد. باید برای هر برخوردی با بچه‌ها از قبل مهارت لازم را کسب کرد.

فرزند را ناز پرورده یا ر نیاوریم

مادر متخصص و آموزش دیده می‌داند که نباید فرزندش را در ناز و نعمت بزرگ کند یا اصطلاحاً او را در پر قو نگه دارد. می‌داند خوشی زیاد و دور بودن فرزند از رنج و سختی‌های زندگی او را بی‌مسئولیت بار می‌آورد و هیچ‌وقت تصمیم نخواهد گرفت از فرصت طلایی‌ عمرش برای یادگیری درس و مهارت‌ها استفاده کند. وقتی کسی همه چیز برایش مهرباست و پدر و مادری دارد که اجازه نمی‌دهند آب توی دلش تکان بخورد و هر چه بخواهد برایش بلافاصله مهیا می‌کنند چرا باید دل به درس و یادگیری مهارت بدهد؟ اصلاً چرا باید خوشی حال را فدای روشنگری آینده کند؟ ولی والدین آگاه یاد می‌گیرند که حتی اگر شرایط مالی خوبی دارند گاهی در قالب بازی هم شده یک شرایط سخت به وجود بیاورند تا فرزندشان بفهمد زندگی همیشه بخور بخواب نیست. همیشه نمی‌شود تا لنگ ظلمت خوابیدی و کاری نکرد یا

حسین سروقامت:
تصدقوا علی فقرانکم و مساکینکم و وقروا کبارکم و ارحموا صغارکم و صلوأ ارحامکم...

(در ماه رمضان) بر فقرا و ینوایان بخشش کنید، پیران خویش را گرمی دارید، به خردسالان رحمت آورید و پیوند خویشاوندی را محکم سازید. رسیدگی به فقیران و بینوایان از دستورات اکید اسلام است که در آیات کریمه قرآن و روایات امامان و پیشوایان به آن تصریح شده است. پیامبر اکرم(ص) در حالی به این امر مهم سفارش می‌کنند که خود عهده‌دار اصحاب صفه هستند که فقیرترین و بینواترین مردمان مدینه‌اند. ماه رمضان باید در کام بینوایان شیرینی و طراوت بیشتری داشته باشد.

اسلام از یکسو با واجب شمردن زکات فطره در روز عید فطر یک جنبش سراسری در جهت تأمین احتیاجات فقرا ایجاد کرده و از سوی دیگر با چنین دستورات روح‌بخشی درصدد کم کردن فاصله طبقات اجتماعی در جامعه است. قرآن کریم نیز به گونه‌ای مسئله را مورد عنایت قرار داده که اولاً این رسیدگی به فقرا را جزو صفات اهل ایمان قرار داده و فرموده است: «اهل ایمان اهل زکات و فقیر نوازی اند». (سوره مؤمنون آیه ۱۴)؛ ثانیاً فقرا را سهمیه در اموال مؤمنین معرفی کرده و فرموده است: «در اموال آنان حقی معلوم برای سال و محروم است. (سوره ذاریات آیه ۱۹). در احوالات امام باقر(ع) آمده است که روزی شخصی حقی بر گردن یکدیگر دارند حضرت پاسخی نداد. شخص سؤال کننده همراه امام یک دور طواف بجا آورد و دوباره این پرسش را مطرح کرد، اما باز پاسخی نفرمود. بار سوم که او اصرار ورزید حضرت فرمود اهل ایمان حقوق زیادی بر یکدیگر دارند

قصه زندگی

باید به نبودن‌ها عادت کنی!

سلما سلطانی
چند سالی بود عروسی‌کی رو که براش خریده بودم و نرمی و لطافت خیلی زیاد و چهره خوابالو و مهربونی داشت هر شب میگرفت تو بغلش و میخوابید. حتی اگه میخواستم بذارش خونه مامانم که شب بچونه با خودش میبرد. بدون اون نمیتونست بخوابه. باید محکم میگرفت تو بغلش تا خوابش ببر. نه فقط اون. به دوستی داشتیم موقع خواب باید به بالشت میگرفت تو بغلشو به بالشت هم میذاشت بین دوتا زانوهایش. عاده دیگه... هر کس برای خواب و آرامشش و راحتی و... به چیزی مهیا میکنه... حالا فکر کن اونوازش بگیرن و بعد از اون توقع داشته باشن که بگیره راحت بخواب. راحت نمی‌کردند، اکنون نیز از اینگونه فعالیت‌ها محروم شوند.

برخی از این سخن اسام علی(ع) آزادی به معنای بی‌قیدی را برداشت کرده‌اند، در حالی که مقصود حضرت، تخطی از حلال و حرام نیست و عمل به آداب زمان حاضر، هیچ‌گونه منافاتی با رعایت‌ارزش‌های دینی و حلال و حرام ندارد. دختر مسلمان می‌تواند تحصیل کند یا در فعالیت‌های اجتماعی شرکت کند یا در بیو حجاب خود را نیز داشته باشد و خود را از ناعمرمان بیوشاند. استفاده از امکانات زمان (تجهیزات عالی، فناوری‌های روز مثل رایانه، وسایل ارتباط جمعی و... و امکانات آموزشی، مطلوب است و چه بسا مصادیقی از سخن امام علی(ع) باشند که فرمود: «العالم بزمانه لا نهجم علیه الاوابس: کسی که به زمان آگاه است، شبهه‌ها به او هجوم نمی‌آورد.»

با چنین نگاهی می‌توان مسلمانی خود را حفظ کرد و در عین حال از دانش روز برای تربیت فرزندان بهره جست. عادت کردن به شرایط جدید هم زمان میخواد هم قدرت عوض شدن. آره... تویی که خود تو به نبود عادت قبلی داری عادت میدی، باید تغییر کنی، باید پشه آدم جد ید بشی... عادت کرده بودی، عادت کنی!

تربیت روز آمد در کلام امیرالمومنین(ع)

در خاتمه حدیث معروف حضرت علی(ع) و ترجمه و تفسیر آن را به نقل از کتاب نسیم مهر می‌آوریم. در یکی از حکمت‌های منسوب به امام علی(ع)

آمده است:

«لا تقسروا اولادکم علی ادبکم فانهم مخلوقون لزمان غیر زمانکم؛ فرزندانان را به انجام آداب خودتان واندازید، زیرا آنان برای زمانی، غیر از زمان شما آفریده شده‌اند.»

در زبان عربی «قسر» با حرف جرّ «علی» به معنای واداشتن می‌آید و حضرت می‌فرمایند: فرزندان خودتان را به انجام آداب و رسوم می‌که خود داشته‌اید، مجبور نکنید، زیرا آداب و رسوم تغییر می‌کند، برای مثال، زمان کودکی والدین، تحصیل دختران یا کارهای اجتماعی آنان مرسوم نبود، اما این کارها امروزه مرسوم و مفید است؛ پس نگویید چون زمان ما، دختران درس نمی‌خوانند، امروزه هم نباید در بسی تحصیل بروند یا چون پیش‌تر در فعالیت‌های اجتماعی شرکت نمی‌کردند، اکنون نیز از اینگونه فعالیت‌ها محروم شوند.

برخی از این سخن اسام علی(ع) آزادی به معنای بی‌قیدی را برداشت کرده‌اند، در حالی که مقصود حضرت، تخطی از حلال و حرام نیست و عمل به آداب زمان حاضر، هیچ‌گونه منافاتی با رعایت‌ارزش‌های دینی و حلال و حرام ندارد. دختر مسلمان می‌تواند تحصیل کند یا در فعالیت‌های اجتماعی شرکت کند یا در بیو حجاب خود را نیز داشته باشد و خود را از ناعمرمان بیوشاند. استفاده از امکانات زمان (تجهیزات عالی، فناوری‌های روز مثل رایانه، وسایل ارتباط جمعی و... و امکانات آموزشی، مطلوب است و چه بسا مصادیقی از سخن امام علی(ع) باشند که فرمود: «العالم بزمانه لا نهجم علیه الاوابس: کسی که به زمان آگاه است، شبهه‌ها به او هجوم نمی‌آورد.»

با چنین نگاهی می‌توان مسلمانی خود را حفظ کرد و در عین حال از دانش روز برای تربیت فرزندان بهره جست.

دیگر چای نبات جواب نمی‌دهد!

دیگر دوره اینکه دل درد بچه‌ها نبات داغ درمان شود گذشته و هر کس باید مهارت‌های پزشکی را تا اندازه‌ای بداند. دیگر نمی‌شود مثل سابق یک جاروی چوبی دست گرفت و تمام خانه را از روی خواب فرش جارو زد. بعد هم پنجره‌ها را باز و خاک‌ها را بیرون کرد. نمی‌شود کوهی از ظرف را در جاذفری ریخت و آنها را با نسخه قدیمی خاکستر شست تا برق بیفتد. دیگر نمی‌شود با روزنامه و شیشه پاک‌کن به جان شیشه‌ها افتاد و برقاش انداخت. اینها شاید برای مادران مادر زمان خودشان مهارت حساب می‌شد ولی حالا کسی برای این کارها ترم هم خرد نمی‌کند و هر دختر یا پسر وقتی خانه بخت می‌رود باید یک دوره کامل خانه‌داری و نگهداری از وسایل خانه را فرا بگیرد. انقدر جنس اجناس خانه متفاوت است که نمی‌شود همه را با یک دستمال مرطوب تمیزشان کرد.

زبان بچه‌های نسل امروز را بلد باشیم

حالا اینها که مثال بود و در مثل هم مناقشه نیست ولی اینها مقدمه بود تا بگوییم این روزها تربیت فرزند هم تخصص خودش را می‌طلبد و نمی‌شود با نسخه پدر بزرگ و مادر بزرگ آنها را تربیت کرد. بچه‌های این نسل از اساس با ما فرق دارند و نیاز و علاقتشان متفاوت است. امروز دیگر نمی‌توانیم شیوه‌ای تربیتی خودمان را برای فرزندان به کار ببریم و انتظار داشته باشیم فرزندان سالم و صالح تحویل

مچ گیری دیگر جواب نمی‌دهد

یکی از مشکلات جدی والدین رویارویی با اشتباهات فرزندشان است. یکهو دستشان سیگار می‌بینند. یا سر زده بالای سرشان می‌روند و مچشان را در